

למדריך / ספרית המכון למדריכי הנוער הדתי

ח

מדעי הטבע והאמונה

מאת

ד"ר שלמה ברוך אולמן

יוצא לאור על ידי המחלקה לפניני הנוער — המדור הדתי
של ההסתדרות הציונית / בסיוע מוסד הרב קוק שעל יד המזרחי העולמי
ירושלים תש"ו

כל הזכויות שמורות All rights reserved
נדפס בארץ-ישראל תש"ו 1945 Printed in Palestine
דפוס -מוריה", ירושלים

מוקדש לזכרם של
הרב יוסף אבי דינר
הרב ד"ר יצחק די יונג
ר' אליקים אשר
יהודה אריה (לויס) אשר
ממנהוגי המזרחי באמשטרדם
שמתו עם בני משפחתם
בשנות תש"ג תש"ה על קדוש השם.
הי"ד

תוכן הענינים

מדעי הטבע והאמונה

1. פרק ראשון: המצב הנוכחי של מדעי הטבע

עמ' 9 § א. אסטרונומיה

§ ב. כימיה (1. מבנה המולקולה והאטום. 2. דבר מה על

הביאור-כימיה 3. הפרמקו-כימיה)

§ ג. היגינה ורפואה

§ ד. ביולוגיה

§ ה. סיסטימטיקה

§ ו. הטרנספורמיסם

§ ז. הדרויניסם

§ ח. גיאולוגיה ופליאונטולוגיה

2. פרק שני: תולדות היחסים בין הדת ומדעי

הטבע עמ' 39

§ א. אצל היהודים

§ ב. אצל היונים והרומאים

§ ג. בימי הבינים

§ ד. במאות הקודמות

3. פרק שלישי: ההתנגשות בין אמונה ומדעי הטבע בתקופתנו עמ' 49

- § א. ההתקפה על האמונה
- § ב. „התפתחות” הדת
- § ג. הבקרת על הטרנספורמיסם
- § ד. חשבון המיליונים
- § ה. בריאה או השתלשלות
- § ו. הקוף והאדם
- § ז. מוניסם ומטריאליסם
- § ח. מיכניסם — ויטליסם
- § ט. תכלית או חסר-תכנית

4. פרק רביעי: השקפת—טבע דתית ומדעית. עמ' 88

- § א. מקומו של האדם בטבע
- § ב. על פלאי הטבע
- § ג. על הנסים
- § ד. התגלות אלוהית בבריאה

5. פרק חמישי: סכום. עמ' 103

ביבליוגרפיה
ביאוגרפיה של חוקרי הטבע הנזכרים בספר.

הקדמה

בספר זה נדונו בצורה מדעית פופולרית בעיות מדעי הטבע ביחסם לאמונה, שהעסיקו את טובי החוקרים ואנשי המדע מימי קדם עד היום. נסיתי לברר כאן את טיב הבעיות הללו ומהותן והשתדלתי להסיק מסקנות מסוייגות. בהרבה מקרים נסיתי לתת תשובות על השאלות המתעוררות, ולבסוף אני מציע השקפת-טבע דתית ומדעית. נסיתי להוכיח שתתכן אחדות בין מדע ואמונה ושהאמונה יכולה למצוא תמיכה וביסוס במדעי הטבע.

בשביל הקוראים שאינם בקיאים בענינים אלה הקדמתי תאור פופולרי של מדעי הטבע המודרניים.

עלי להודות למר משה סופר, שעזר לי לסגנן את ספרי ולד"ר ישעיה ליבוביץ מרצה באוניברסיטה העברית, שהואיל לעבור על כתב היד, לרב ד"ר ע. פוזנר ולמר ז. הופמן על הערותיהם הספרותיות.

המחבר

ב"ה, ירושלים, חנוכה תש"ו.